

> Retouradres: Postbus 1794, 2280 DT Rijswijk

Aan
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Directie Afrika
Cluster Ambtsberichten en Terugkeer
T.a.v. *[faded]*
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Infolijn 088 – 0430 430

www.ind.nl

Contactpersoon

T 088 04 34289

F 088 04 32855

Datum

4 mei 2017

Ons kenmerk

Bijlagen

Datum 4 mei 2017

Betreft Terms of Reference voor thematisch ambtsbericht DRC

Geachte, *[faded]*

Hierbij zend ik u, onder verwijzing naar de afspraken tussen het Ministerie van Veiligheid en Justitie en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, een overzicht met aandachtspunten die met het oog op de beleidsvorming door de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de uitvoeringspraktijk van de IND bespreking behoeven in het door u uit te brengen ambtsbericht met betrekking tot de politieke ontwikkelingen en veiligheidssituatie in de Democratische Republiek Congo (DRC).

Ik verzoek u de onderstaande onderwerpen te behandelen en in uw ambtsbericht expliciet melding te maken van reeds door u geschreven openbaar gemaakte (deel)ambtsberichten over de DRC.

Input van maatschappelijke relevante organisaties is betrokken bij de totstandkoming van deze brief.

1. Politieke ontwikkelingen

- 1.1. Kunt u een beschrijving geven van de belangrijkste politieke ontwikkelingen in de DRC sinds het vorige algemeen ambtsbericht? Kunt u ook ingaan op het huidige politieke klimaat?
- 1.2. Kunt u een beschrijving geven van het proces dat heeft geleid tot het uitstellen van de in december 2016 geplande verkiezingen?
  - 1.2.1. Indien het proces niet rustig is verlopen: is er sprake van slechts enkele onregelmatigheden en incidenten of hebben er op grotere schaal gewelddadigheden plaatsgevonden?
    - 1.2.1.1. Hebben deze gewelddadigheden zich beperkt tot enkele regio's? Zo ja, welke regio's?
    - 1.2.1.2. Wie waren de strijdende partijen bij deze gewelddadigheden?
  - 1.2.2. Voor wanneer zijn de verkiezingen nu gepland?

1.2.3. Zijn er politieke partijen uitgesloten van deelname en zo ja, welke partijen zijn uitgesloten van deelname?

1.2.3.1. Waarom worden deze partijen uitgesloten van deelname?

1.2.4. Worden alle deelnemende partijen in de gelegenheid gesteld om campagne te voeren?

- 1.3. Wat zijn de gevolgen van de geweldsgolven in september en december 2016? Welke vervolgingen hebben er plaatsgevonden naar aanleiding van de gebeurtenissen? Wat is de rol van het ICC hierin?
- 1.4. Hoe is de situatie met betrekking tot oppositieleider Moïse Katumbi? Waar bevindt hij zich en staat er nog steeds een arrestatiebevel tegen hem uit? Hoe is het proces tegen hem verlopen?
- 1.5. Hebben andere oppositieleiders te maken met discriminatie en/of intimidatie door de regering? Zijn zij vrij om zich te verplaatsen binnen en buiten de DRC? Hebben er nog arrestaties plaatsgevonden van tegenstanders van het regime? Zijn de in 2016 gearresteerde tegenstanders al vrijgelaten? Zo niet, waar worden zij van beschuldigd? Hebben er processen plaatsgevonden? Hoe zijn deze verlopen en voldoen deze aan de eisen van een eerlijk proces?
- 1.6. Kunt u ingaan op de politieke overeenkomsten van oktober en december 2016? Vervallen alle gemaakte afspraken van het akkoord van oktober 2016 met het akkoord van december 2016?
  - 1.6.1. Welke afspraken zijn er gemaakt en welke consequenties hebben deze afspraken?
  - 1.6.2. Indien er na het opstellen van deze terms of reference nieuwe afspraken zijn gemaakt, hoe luiden deze en welke gevolgen hebben ze?
  - 1.6.3. Welk gevolg heeft het overlijden van Etienne Tshisekedi op de overeenkomst van december 2016?
  - 1.6.4. Wat is de huidige situatie met betrekking tot de gemaakte afspraken?
- 1.7. Kunt u ingaan op de vrijheid van vereniging en vergadering in de DRC?
  - 1.7.1. Wordt het demonstratie/samenscholingsverbod nog steeds gehandhaafd? Zo ja, geldt dit voor het hele land of alleen voor specifieke steden? Indien het is opgeheven, voor welke periode gold het verbod en waar?
    - 1.7.1.1. Wat waren de gevolgen voor de demonstranten? Werden zij opgepakt en zo ja, welke straffen kregen zij?
- 1.8. Kunt u aangeven hoe de situatie is met betrekking tot de vrijheid van meningsuiting?
  - 1.8.1. Kan er vrijelijk gerapporteerd worden over het politieke klimaat en de verkiezingen? Zijn er gevallen bekend van arrestatie en detentie van (kritische) journalisten en politieke opposanten vanwege het uiten van kritiek op de overheid dan wel op het optreden van de politie / militairen?
  - 1.8.2. Welke gevolgen heeft het door de minister van Communicatie en Media op 12 november 2016 uitgevaardigde decreet (dat beperkingen oplegt aan buitenlandse media) op de objectieve

Datum
4 mei 2017

Ons kenmerk

informatievoorziening met betrekking tot het politieke klimaat in het land? Heeft dit decreet ook consequenties voor de binnenlandse media?

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Datum
4 mei 2017
Ons kenmerk
17-01000
17-01000
17-01000
17-01000

1.9. Wat is de rol van de kerk bij het maatschappelijke en openbare leven en de politiek in de DRC?

1.9.1. In het bijzonder de rol van de kerk bij de verkiezingen?

1.10. Kunt u omschrijven hoe de internationale gemeenschap (waaronder de VN, de Afrikaanse Unie en de EU) en de buurlanden omgaan met de politieke situatie in de DRC en of zij op enige manier trachten invloed uit te oefenen? Wat is de stand van zaken daaromtrent?

1.10.1. Hoe wordt in de DRC gereageerd hierop? Hoe wordt dit ervaren?

2. Veiligheidssituatie

2.1. Ik verzoek u een update te geven van de veiligheidssituatie; hierbij graag specifiek aandacht voor gevechten en incidenten in de volgende provincies /regio's van DRC: Noord- en Zuid-Kivu; de Kasai's; Haut- en Bas-Uele, Tanganyaka en Ituri.

2.2. Ik verzoek u bij de beschrijving aan te geven op welke schaal er gevechten hebben plaatsgevonden en welke gevolgen deze hebben voor de burgerbevolking. Kunt u aangeven hoeveel geweldsincidenten er per provincie hebben plaatsgevonden en hoeveel burgerslachtoffers (doden en gewonden) er per provincie zijn gevallen de afgelopen periode? Ik verzoek u deze informatie ook te geven voor de belangrijkste steden/regio's binnen de provincies

2.2.1. Is er sprake van willekeurig, systematisch of gericht geweld? Indien het om gericht geweld gaat, tegen welke groepen is het geweld gericht?

2.2.2. Was er sprake van wijdverbreide incidenten of vonden deze in een bepaalde regio/stad geconcentreerd plaats?

2.2.3. Welke groeperingen/ facties/ personen/ commandanten zijn daarbij betrokken c.q. verantwoordelijk voor het geweld?

2.2.4. Wie beschikt effectief over de macht/ heeft de controle in de diverse steden/regio's/provincies?

2.3. Heeft de politieke impasse consequenties voor de veiligheid en het politieke klimaat in het bijzonder in andere delen van het land? Heeft het gevolgen voor de onderliggende verhoudingen tussen bijvoorbeeld de militante groeperingen in het oosten van het land (bijvoorbeeld het ontstaan van nieuwe anti-Kabila groeperingen/bondgenootschappen)?

2.4. Hoe staat het met de ontwapening van de gewapende groepen in oost Congo?

2.5. Wat is de mate van bescherming van burgers in verschillende gebieden/provincies door autoriteiten dan wel andere actoren?

2.5.1. Zijn er bepaalde (sociale) groepen die van bescherming uitgesloten zijn/aan wie voorwaarden zijn opgelegd om bescherming te genieten?

2.5.2. Hoe groot is de stroom van ontheemden in de DRC zelf? en naar de buurlanden?

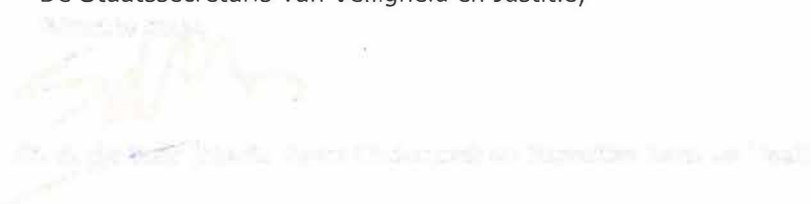
2.5.3. Zijn er gebieden in de DRC waar binnenlandse vluchtelingen worden opgevangen? Hoe veilig zijn IDP-kampen in het oosten van het land (denk aan de aanval van 26 november op een IDP-kamp in Noord-Kivu¹)? Zijn IDP-kampen gerichte doelwitten van gewapende groeperingen? Of gaat het om bepaalde etniciteiten die in de IDP-kampen worden opgevangen?

2.6. Wat is de rol van de buurlanden bij geweld dan wel gerichte acties op Congolees grondgebied?

2.7. Kunt u aangeven wat het huidige standpunt is van de UNHCR t.a.v. terugkeer van afgewezen asielzoekers afkomstig uit de DRC? En meer specifiek de situatie ten aanzien van terugkerende alleenstaande vrouwen met kleine kinderen?

Indien u vragen heeft over bovengenoemde aandachtspunten kunt u contact opnemen met Team Onderzoek en Expertise Land en Taal.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

Streeklidnummer
020 485 2222
020 485 2223
Datum
4 mei 2017
Ons kenmerk

---

¹ La MONUSCO condamne l'attaque contre un camp de déplacés à Luhanga au Nord-Kivu (<http://www.voafrique.com/a/la-monusco-condamne-l-attaque-contre-un-camp-de-deplaces-a-luhanga-au-nord-kivu/3614181.html>)